AGDER fylkeskommune

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/59565-1
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Utvalg	Møtedato
Fylkeseldrerådet	16.11.2026
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	26.11.2026

Den kulturelle spaserstokken i Agder - styrking og videreutvikling av ordningen

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Hovedutvalg for næring, kultur og miljø tar evalueringsrapporten for Den kulturelle spaserstokken i Agder til orientering.

2. Ordningen videreutvikles i samarbeid med kommunene, med utgangspunkt i anbefalingene i evalueringsrapporten. Målet er å sikre et godt og likeverdig kulturtilbud til eldre i hele Agder.

3. En eventuell økning av de økonomiske rammene for Den kulturelle spaserstokken vurderes i forbindelse med budsjett- og økonomiplanprosess.

Vedlegg

Evalueringsrapport av Den Kulturelle spaserstokken i Agder 2026
Innspill fra Fylkeseldrerådet

Sammendrag

Det er gjennomført en evaluering av Den kulturelle spaserstokken for å få mer kunnskap om hvordan ordningen fungerer, hvilken betydning den har for eldre i Agder, og hvilke erfaringer kommunene har med ordningen.

Evalueringen viser at ordningen i stor grad oppfyller sitt formål og vurderes som en viktig del av kulturtilbudet til eldre i Agder. Kommunene trekker særlig fram at ordningen bidrar til økt livskvalitet, trivsel, deltakelse og fellesskap blant målgruppen. Samtidig viser evalueringen at enkelte grupper av eldre i mindre grad nås av ordningen i dag, blant annet hjemmeboende eldre, og at de økonomiske rammene oppleves som en utfordring for videre utvikling av ordningen. Det framkommer også et ønske om økt samarbeid og koordinering mellom kommunene.

Saksopplysninger

Den kulturelle spaserstokken (DKSS) er en fylkeskommunal tilskuddsordning som skal gi eldre tilgang til profesjonell kunst- og kulturformidling, og bidra til samarbeid mellom kultursektoren og helse- og omsorgssektoren i kommunene. Ordningen er både et kulturpolitisk virkemiddel og et folkehelsetiltak som skal fremme deltakelse, fellesskap og livskvalitet blant eldre i Agder.

I den årlige orienteringssaken om Den kulturelle spaserstokken, behandlet av hovedutvalg for næring, kultur og miljø 5. februar 2026, orienterte administrasjonen om at det i løpet av året ville bli gjennomført en evaluering av ordningen.

Formålet med evalueringen har vært å få mer kunnskap om hvordan ordningen fungerer i dag, hvilken betydning den har for eldre i Agder, og hvilke erfaringer kommunene har med ordningen. Evalueringen skal gi et kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av Den kulturelle spaserstokken i Agder.

Høsten 2026 ble det gjennomført en digital spørreundersøkelse blant kommunenes kontaktpersoner for Den kulturelle spaserstokken. Totalt svarte 20 av 25 kommuner. Undersøkelsen kartla kommunenes erfaringer med ordningen og danner grunnlaget for rapportens vurderinger og anbefalinger.

I forkant av spørreundersøkelsen ble fylkeseldrerådet orientert om evalueringen og gitt anledning til å komme med innspill. Innspillene ble vurdert og tatt med i den endelige utformingen av undersøkelsen. (Vedlegg 2)

Hovedfunn i rapporten

- Den kulturelle spaserstokken vurderes som svært viktig for kulturtilbudet til eldre. 95 % av kommunene mener tilbudet ville blitt svekket dersom ordningen ble avviklet.
- Ordningen bidrar til økt livskvalitet, trivsel og sosialt fellesskap, og gir eldre tilgang til profesjonelle kunst- og kulturopplevelser.
- Tilbudene når særlig eldre på institusjon og dagsenter, mens hjemmeboende eldre er vanskeligere å nå.
- Dagens økonomiske rammer begrenser kommunenes mulighet til å opprettholde og videreutvikle kulturtilbudet til eldre. 90 % oppgir at større økonomiske rammer ville gitt flere kulturaktiviteter.

- Flere kommuner ønsker økt samarbeid og koordinering av programtilbud, samtidig som de ønsker å beholde lokal innflytelse over innhold, prioriteringer og programmering.
- Samarbeidet mellom kommunene og fylkeskommunen vurderes som godt.

Vurderinger

Agder står overfor en betydelig vekst i antall eldre de kommende tiårene. Den kulturelle spaserstokken er et viktig virkemiddel i fylkeskommunens arbeid for et mer aldersvennlig Agder.

Evalueringen viser at ordningen i stor grad oppfyller sitt formål om å gi eldre tilgang til kunst- og kulturopplevelser. Kommunene vurderer ordningen som en viktig del av kulturtilbudet til eldre, og trekker særlig fram at den bidrar til økt livskvalitet, trivsel, fellesskap og deltakelse. Evalueringen viser også at samarbeidet rundt ordningen fungerer godt, både internt i kommunene og mellom kommunene og fylkeskommunen.

Samtidig peker evalueringen på enkelte utviklingsområder. Kommunene peker blant annet på at enkelte grupper av eldre, som hjemmeboende eldre er vanskeligere å nå enn andre, og flere peker på at de økonomiske rammene i liten grad har fulgt utviklingen i kostnader og veksten i antall eldre.

Evalueringen viser også behov for videre arbeid knyttet til tilgjengelighet, bruk av profesjonelle kunst- og kulturutøvere og regional koordinering.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at rapporten gir et godt kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av ordningen i samarbeid med kommunene, og at anbefalingene i rapporten bør legges til grunn for det videre arbeidet. Evalueringen viser at de økonomiske rammene framstår som den største utfordringen for videre utvikling av ordningen, og at disse bør vurderes i framtidige budsjett- og økonomiplanprosesser.

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder har som mål å legge til rette for et inkluderende samfunn der alle kan delta og bruke sine ressurser. Lokalsamfunnene skal være tilrettelagt for alle, uavhengig av funksjonsevne og alder, og bidra til et mer aldersvennlig samfunn.

Økonomiske konsekvenser

Den kulturelle spaserstokken dekkes over ansvar 500100, Kultur og idrett. Det er i Agder fylkeskommunes budsjett satt av 1 861 000 kroner til Den kulturelle spaserstokken.

Konklusjon

Evalueringen viser at Den kulturelle spaserstokken er en velfungerende og høyt verdsatt ordning som i stor grad oppfyller sitt formål. Samtidig peker evalueringen på enkelte utviklingsområder, blant annet knyttet til å nå hjemmeboende eldre og andre grupper som i dag deltar i mindre grad.

Kristiansand, 28.10.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør